

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana
dr. Gašper Ilc, docent za angleški jezik

Recenzija učbeniškega gradiva
za angleščino kot prvi in drugi tuj jezik na gimnazijah
in strokovnih srednjih šolah

NEW ENGLISH FILE
Elementary in Pre-intermediate

Clive Oxenden, Christina Latham-Koening in Paul Seligson:
New ENGLISH FILE, Elementary. Oxford: Oxford University Press, 2007

Clive Oxenden, Christina Latham-Koening, Paul Seligson in Lindsay Clandfield:
New ENGLISH FILE, Pre-Intermediate. Oxford: Oxford University Press, 2007

Ljubljana, 04. 02. 2008

O SPLOŠNA OPOMBA

Oba obravnavana učbenika predstavljata konvencionalno pri učenju angleškega jezika, kar se odseva v medsebojni prepletenosti in soodvisnosti tako na tematskem kot tudi na jezikovnem področju. Recenzijo zato podajam v enotni obliki. Termin učbeniški komplet rabim za celotno gradivo določene stopnje, torej učbeniški komplet *New English File Elementary (NEFE)* in učbeniški komplet *New English File Pre-intermediate (NEFPI)*. Termin učbeniški sklop *New English file (NEF)* rabim, kadar navajam podatke za oba učbeniška kompleta v celoti.

1 OPIS UČBENIKA

Učbeniški komplet *NEFE* sestavljajo:

- učbenik (*Student's book*) s CD-ji/audio kasetami;
- delovni zvezek (*Workbook*) s CD-jem;
- priročnik za učitelje (*Teacher's book*) s CD-jem z gradivom za preverjanje znanja;
- video kasete.

Učbeniški komplet *NEFPI* sestavljajo:

- učbenik (*Student's book*) s CD-ji/audio kasetami;
- delovni zvezek (*Workbook*) s CD-jem;
- priročnik za učitelje (*Teacher's book*) s CD-jem z gradivom za preverjanje znanja;
- video kasete.

Učbeniški komplet *NEFE* je namenjen poučevanju angleškega jezika kot prvega tujega jezika v srednjem strokovnem izobraževanju (1. in 2. letnik), oziroma poučevanju angleškega jezika kot drugega tujega jezika v začetnih letnikih izobraževanja (1. in 2. letnik).

Učbeniški komplet *NEFPI* je namenjen poučevanju angleškega jezika kot prvega tujega jezika v srednjem strokovnem izobraževanju (1. in 2. oz. 3. in 4. letnik), oziroma poučevanju angleškega jezika kot drugega tujega jezika v višjih letnikih izobraževanja (3. in 4. letnik).

Učbeniški sklop *NEF* sledi sodobnim smernicam poučevanja tujih jezikov, temelji na komunikativnem pristopu in gradi na učenčevi samostojnosti pri usvajanju novega znanja.

Učbeniški sklop je (med)kulturološko naravnana, kar je še posebnega pomena v luči sodobnih integracij. Tematski sklopi niso več predstavljeni izključno z angloatlantske perspektive prek ustaljenih stereotipskih in klišejskih obravnav, temveč postane angleščina le komunikacijsko orodje v svetu medkulturnosti.

Učbeniški sklop *NEF* je sestavljen tako, da omogočajo sorazmerno enakomeren razvoj vseh štirih jezikovnih spretnosti: bralnega in slušnega razumevanja ter pisnega in ustnega sporočanja. Večina učnega gradiva je namenjena usvajanju besedišča in funkcionalni rabi angleščine (raba angleščine v določenih življenjskih situacija), kar je seveda razumljivo in priporočljivo za to stopnjo jezikovnega poučevanja.

2 OBLIKOVNA ZASNOVA UČBENIKA

Učbeniški sklop *NEF* je oblikovno zelo razdelan. Učbenika sta večbarvna in vsebujejo poleg tekstovnega gradiva tudi slikovni material, na primer, fotografije, karikature, slike in diagrame. Naslovi in teme učnih enot so jasno označeni, navodila so razumljiva, kratka in številčno označena.

Koncu vsake učne enote sledijo trije razdelki, ki so vsebinsko vezani na pripadajočo enoto in nudijo dodatno nagradno vsebin(e) posamezne učne enote. Ti razdelki so: (i) *Practical English* (angleščina v različnih družbenih situacijah, npr. v hotelu, na letalu, itd.); (ii) *Writing* (razvijanje pisnega sporočanja); (iii) *Revise and Check* (naloge za utrjevanje in preverjanje).

Delovni zvezki so črno-beli, prevladuje tekstovno gradivo, razdeljeno v dva stolpca, ki ga dopolnjuje še slikovni material v obliki slik, fotografij in diagramov. Navodila so jasna in kratka.

Priročniki za učitelja so tiskani v črno-beli tehniki, za poudarjena dele besedila je uporabljena barva, ki ustreza zunanji barvi učbeniškega kompleta, torej rdeča za *NEFE* in modra za *NEFPI*. Navodila za učitelje in predlagani metodološki prijemi so jasno podani, odgovori in rešitve so dobro označeni (barvno podloženi).

3 ZGRADBA IN USTREZNOST UČBENIKA

3.1 Zgradba učbenika

Učbenik *NEFE* vsebuje 9 učnih enot na 107 straneh. Vsaka učna enota, razen zadnje 9. enote, je razdeljena še na 4 podenote, označene z A-D, in zaključena z razdelki *Practical English*, *Writing* in *Revise and Check*. 9. enota ima 2 podenoti (A in B) in podenoto *Revise and Check* za utrjevanje in preverjanje snovi. Na straneh 108-113 je dodatno gradivo k učnim enotam za razvijanje sporočevalnih sposobnosti (*Communication*); na straneh 114-121 so zapisi besedil, ki se pojavljajo pri slušnem razumevanju (*Tapescripts*); na straneh 122-139 je podrobnejši pregled slovničnih struktur, obravnavanih v učbeniškem kompletu, ki jih spremljajo ustrezne vaje (*Grammar Bank*); na straneh 140-153 so dodatne vaje s področja besedišča (*Vocabulary Bank*); na straneh 154-155 je preglednica nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*) in na straneh 156-159 vodnik k angleški izgovorjavi (*Sound Bank*).

Učbenik *NEFPI* vsebuje 9 učnih enot na 107 straneh. Vsaka učna enota, razen zadnje 9. enote, je razdeljena še na 4 podenote, označene z A-D, in zaključena z razdelki *Practical English*, *Writing* in *Revise and Check*. 9. enota ima 2 podenoti (A in B) in podenoto *Revise and Check* za utrjevanje in preverjanje snovi. Na straneh 108-117 je dodatno gradivo k učnim enotam za razvijanje sporočevalnih sposobnosti (*Communication*); na straneh 118-125 so zapisi besedil, ki se pojavljajo pri slušnem razumevanju (*Tapescripts*); na straneh 126-143 je podrobnejši pregled slovničnih struktur, obravnavanih v učbeniškem kompletu, ki jih spremljajo ustrezne vaje (*Grammar Bank*); na straneh 144-155 so dodatne vaje s področja besedišča (*Vocabulary Bank*) in na straneh 156-159 vodnik k angleški izgovorjavi (*Sound Bank*).

3.2 Ustreznost učbenika

Učbenik ponuja razmeroma pester izbor različnih tematskih sklopov, predvsem na tistih področjih, ki so začetniku najbolj pomembna oz. potrebna. Na primer: vloga posameznik in njegov položaj v družbi, tujejezikovo okolje, naš vsakdanjik, preživljanje prostega časa, potovanja, itd. Pohvaliti velja sodoben nabor gradiva, ki omogoča večjo motivacijo pri učencih, saj je večina vsebin in znanih oseb učencem že poznana iz medijev. V *NEFE* nove teme največkrat uvaja slikovno gradivo, ki ga pa kasneje nadgradi še tekstovno gradivo. V *NEFPI* je že večji poudarek na tekstovnem gradivu, čeprav ima slikovno gradivo še vedno pomembno vlogo. Nabor tako slikovnega (karikature, slike, fotografije, zemljevidi, itd.) kot tekstovega gradiva (časopisni članki, elektronska pošta, pisma, itd.) je pester in raznovrsten.

Vsaka učna enota enakomerno pokriva štiri temeljne jezikovne spretnosti, čeprav je ravno zaradi specifične stopnje mogoče malo večji poudarek na govorni spretnosti in slušnemu razumevanju. Besedila, ki so namenjena razvijanju bralnega razumevanja, so dobro izbrana in prirejena stopnji učbenika. Besedila so podana v obliki dialogov, opisov, časopisnih člankov, prirejenih literarnih odlomkov, pisem, itd. Razvijanje pisnega sporočanja je omejeno na tvorbo krajših besedil, opisov, elektronskih sporočil, itd. Del nalog in vaj je namenjen tudi razvijanju funkcionalne pismenosti (npr. izpolnjevanje raznoraznih obrazcev).

CD-ji k učbenikom vsebujejo raznolike tekste, in sicer kratke pogovore in intervjuje, monologe, poročila, pesmi, itd. Večina gradiva je v standardni angleščini, vendar se na določenih mestih pojavlja tudi gradivo, ki je narečno obarvano, kar omogoča postopno seznanjanje učencev z narečno bogatostjo angleškega jezika. Vaje na CD-jih utrjujejo sposobnost slušnega razumevanja, zapisovanja in govorjenja.

Učbenika namenja sorazmerno veliko število aktivnosti delu v dvojicah in skupinskemu delu. Tako imajo učenci možnost, da prek pogovorov in skupinskega dela razvijejo sposobnost oblikovanja in izražanja mnenja v tujem jeziku ter prepoznavanja in sprejemanja drugačnosti. Ker sta učbenika zasnovana tudi medkulturno, učenci ne spoznavajo samo življenja anglosaških dežel temveč tudi širšega (evropskega) področja.

Učbenik postopoma seznanja učence z osnovnimi zakonitostmi angleškega jezika. Slovnična pravila so podana v dveh oblikah, ki sta medsebojno prepleteni: (i) s kratkimi opisi slovničnih pravil in (ii) v obliki strukturalističnih preglednic. Čeprav slednje morda za nekatere veljajo za preživet način poučevanja slovnice, so po mojem mnenju učencem na tej stopnji v veliko pomoč pri oblikovanju svojega odgovora in lahko zelo hitro pojasnijo marsikatero nejasnost.

Sigurno največja odlika učbeniškega sklopa *NEF* je ta, da nudi tako učitelju kot dijakom neizmerne možnosti pri doseganju zastavljenih ciljev. Dodatno gradivo bodisi v delovnem zvezku bodisi v priročniku za učitelje v marsičem presega železni nabor, ki ga ponujajo drugi učbeniki. Na primer, dodatno gradivo v priročniku za učitelje (*NEFPI*) nudi 88 strani vaj za utrjevanje in nadgrajevanje, ki vsebujejo od vaj klasičnega slovničnega drila, primerne za učence z učnimi težavami, prek kratkih raziskovalnih nalog do družabnih iger. Vse to omogoči učitelju, da lahko zelo hitro prilagodi učno enoto potrebam in željam svojih učencev.

4 DELOVNA ZVEZKA

Delovna zvezka sta sestavni del učbeniškega sklopa *NEF* in dopolnjujeta učbenika s celo vrsto dodatnega gradiva za utrjevanje in preverjanje znanja. Delovni zvezki so opremljeni z rešitvami, kar omogoča dijakom večjo samostojnost pri reševanju vaj. Rešitve nalog so priložene kot dodatek, tako da imajo lahko učenci istočasen vpogled v nalogo ter rešitev.

Sestavni del delovnih zvezkov je tudi CD-ROM, ki vsebuje vaje za utrjevanje angleške slovnice, besedišča, izgovorjave in rabo angleščine v družbenih situacijah. Učencem je na voljo tudi brezplačna internetna stran (www.oup.com/elt/englishfile/elementary oz. www.oup.com/elt/englishfile/pre-intermediate) z dodatnimi nalogami in vajami s področja angleške slovnice, besedišča, izgovorjave, itd.

5 PRIROČNIKA ZA UČITELJE

Priročnika za učitelje sta zelo dobro in sistematično zasnovana. Na začetku vsake enote je zelo kratek povzetek učne enote, ki mu sledijo (na)vodila in predlogi za dejavnosti pri pouku. Priročnika učitelja vodita skozi učno enoto in ga pri tem opozarjata na težavnostna jezikovna področja (npr. *Grammar notes*, *Pronunciation notes*). Priročnika tudi predlagata možnosti alternativnih (metodičnih) pristopov (*optional lead-in*, *extra support*, *extra challenge*), opozarjata učitelja na obstoječe vaje za utrjevanje snovi (*study link*) in nudita veliko dodatnih aktivnosti (*extra activities*), ki so pripravljene za neposredno rabo v razredu (dovoljeno fotokopiranje). Vsak priročnik za učitelje ima tudi CD, namenjen preverjanju znanja. Učiteljem je na voljo tudi brezplačna internetna stran (www.oup.com/elt/teacher/englishfile), ki lahko zelo pomaga pri ovlikovanju učne ure (dodatna gradiva, vaje, učni načrti, itd.)

6 SKLEP

Učbenika *English File Elementary* in *English File Pre-intermediate* sta zelo skrbno in premišljeno pripravljena, tako z vidika učitelja kot učenca. Učbenika hkrati vsebinsko in strokovno v celoti ustrezata vsem merilom dobrega učbenika ter sta skladna s sodobnimi spoznanji anglicistične stroke, zato menim, da so primerni za vzgojnoizobraževalne programe, navedene v točki 1.

Gašper Ilc

